

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
Relationship between Participatory Management and Effectiveness of Academic
Works under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4

เอมมิกา บุญรักษา จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์ และสิริกัลยา สุขชี
Ammega Boonraksa, Jittimaporn Sihawong, and Sirikanlaya Sookkhee

สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Department of Educational Administration, Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University
E-mail: Stu6430117125@sskru.ac.th

Received: April 6, 2023; Revised May 22, 2023; Accepted: June 9, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 331 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและเทียบสัดส่วนตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการคิด และตัดสินใจ ด้านการดำเนินการและด้านการรับผลประโยชน์
2. ประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพของงานวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the levels of the participatory administration under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4, 2) to study the levels of the effectiveness of the academic works under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4, and 3) to study the relationship between participatory administration and the effectiveness of the academic works under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4. The samples used in the research were 331 participants: school administrators and teachers. They were randomized by stratified sampling. The proportional comparison was made by school size. The research instrument was a questionnaire. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows.

1. The participatory administration under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4 in the overall was at a high level. When the mean score of each aspect was organized from the highest to the lowest, the mean score of the evaluation, thinking, and decision making were at the highest level, followed by the mean score of the operation and the benefits received.

2. The effectiveness of the academic works under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4 in the overall was at a high level. When the mean score of each aspect was organized from the highest to the lowest, the mean score of the school curriculum development and the measurement was at the highest level, followed by the mean scores of the evaluation and the operation of the credit transfer, the teaching and learning management, and the classroom research.

3. The relationship between participatory administration and the effectiveness of the academic works under Sisaket Primary Educational Service Area Office 4 in the overall was in the positive relationship at a high level with the statistical significance at the level of .01.

Keywords: Participatory Administration, the Effectiveness of the Academic Works

บทนำ

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือ การมีส่วนร่วมประสานงานกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความร่วมมือกัน อาจทำให้การจัดการศึกษาประสบปัญหาได้ ดังที่คณะกรรมการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการได้ศึกษาไว้ในปี พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ได้ระบุถึงปัญหาของการบริหารการศึกษาในภาพรวมในส่วนของการมีส่วนร่วมไว้ว่า ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ โดยหลักการแล้วกระทรวงศึกษาธิการควรมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการ ทรัพยากร การกำหนดนโยบายและมาตรฐานการศึกษา แต่ที่ผ่านมากระทรวงศึกษาธิการยังไม่มีบทบาทดังกล่าวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ว่า “ให้กระทรวงศึกษาธิการการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” กระทรวงศึกษาธิการได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 39 วรรค 2 ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้าน คือ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดำเนินการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษา ตามจุดมุ่งหมายในแต่ละระดับสนองต่อความต้องการของสังคม ประเทศชาติ เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การบริหารของสถานศึกษา คือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานวิชาการ ซึ่งภารกิจของสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ตามกรอบอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลนั้น ซึ่งการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา เป็นหลักการสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 ที่ว่าด้วยระบบการบริหารจัดการศึกษา ได้แสดงเจตนารมณ์ด้านการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น ไว้ในหลายมาตรา ซึ่งมีผลให้บทบาทการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก การบริหารจัดการในสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร คณะครู และทีมงานทุกคนล้วนต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การดำเนินการ การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนมากที่สุด ที่จะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาการจัดการศึกษาควรเริ่มจากการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในสถานศึกษาก่อน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2543)

งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร การที่จะตรวจสอบว่าสถานศึกษาใดผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานวิชาการ สามารถดูได้จากการที่สถานศึกษามีขอบเขตของงานวิชาการอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนางาน ครูมีความตระหนักและร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง สามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ ได้อย่างดียังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารวิชาการเป็นการดำเนินงานโดยผสมผสานทรัพยากร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทั้งการอบรมศีลธรรม จริยธรรมและความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดี มีความรอบรู้ความสามารถทางวิชาการ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการดำรงชีวิต ล้วนแต่เป็นการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะดังกล่าวขึ้น (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2550)

ในการบริหารงานของโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ มีโอกาสเลือกปฏิบัติได้หลายขั้นตอน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย ผู้บริหารต้องแบ่งงานให้ชัดเจนว่างานนี้อยู่ฝ่ายใด เกี่ยวข้องกับเรื่องใด เรื่องใดรับแรงควรทำก่อนหลัง การที่ผู้บริหารจะตัดสินใจในทุกเรื่องขององค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งถ้าเกิดการผิดพลาดก็หมายถึงองค์กรอาจจะเสียหาย ส่วนผู้บริหารเองจะต้องรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นด้วย การมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2525-2529) เป็นต้นไป (ถวิลวดี บุรีกุล, 2552) ดังนั้นอำนาจการตัดสินใจสั่งการใด ๆ ของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการที่จะต้องนำเรื่องนั้น ๆ ไปปฏิบัติเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่แรกเริ่มมากเพียงใดจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ รู้สึกมีความผูกพันและทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องไม่ลืมว่าการตัดสินใจสั่งการใด ๆ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องนำไปปฏิบัติ ดังนั้นการพิจารณาเรื่องของการบริหารงานจึงต้องคำนึงว่าการบริหารแบบใดจะเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับและวิธีการใดที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด

ทั้งที่ผ่านมาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ได้พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา จากการฝึกอบรมในหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 หรือการอบรมคูปองพัฒนาครู (สถาบันคุรุพัฒนา) ครูไม่ปรับเปลี่ยนการวัดประเมินผลในชั้นเรียน ขาดทักษะการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการสอนเพียงลำพัง ขาดทิศทางและเป้าหมายในการยกระดับที่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมกันทั้งโรงเรียนอย่างจริงจัง ไม่แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ หรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเองอย่างมีเป้าหมาย ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรที่กำหนดเอาไว้ งานวิจัยของเอื้อมพร หลินเจริญ, สิริศักดิ์ อาจวิชัย และภริตา จันทร์อินทร์ (2552) ที่กล่าวถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ต่ำ คือการเข้าถึงข้อมูลของครูผู้สอนยังมีน้อย โรงเรียนบางแห่งนักเรียนมีคะแนน O-NET ต่ำไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบ บางโรงเรียนมีปัญหาเรื่องอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว หรือแม้แต่ครูบางคนมีปัญหาเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูล ส่งผลให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร ทำให้ประสิทธิภาพของงานวิชาการมีระดับที่ต่ำ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4, 2564)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา แต่การบริหารงานวิชาการจะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกันสร้างให้เกิดประสิทธิภาพของงานวิชาการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 เพื่อสะท้อนความคิดเห็น ความต้องการของผู้บริหารและครูในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ปีการศึกษา 2565 ในสถานศึกษาทั้งหมด 209 สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 231 คน และครู จำนวน 2,034 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,265 คน

ตัวอย่าง ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 331 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (กิตติพงษ์ ลือนาม, 2561) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 34 คน และครู จำนวน 297 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ องค์ประกอบของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ การคิดและ ตัดสินใจ การดำเนินการ การรับผลประโยชน์และการประเมินผล

ตัวแปรตาม คือ ขอบข่ายประสิทธิผลของงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยในชั้นเรียน 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม จำนวน 25 ข้อคำถาม ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของงานวิชาการ จำนวน 48 ข้อคำถาม ผู้วิจัยนำไปเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า แบบสอบถามด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 แบบสอบถามด้านประสิทธิผลของงานวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4
2. ส่งแบบสอบถามออนไลน์ (โดยใช้ Google Form) จำนวน 331 ชุด ถึงตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อดำเนินตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	30	9.06
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	4	1.21
ครูผู้สอน	297	89.73
รวม	331	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	82	24.77
6-10 ปี	113	34.14
11-15 ปี	64	19.34
16 ปีขึ้นไป	72	21.75
รวม	331	100.00
3. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (ตั้งแต่ 119 คนลงมา)	72	21.75
ขนาดกลาง (ตั้งแต่ 120-719 คน)	208	62.84
ขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 720-1,679 คน)	27	8.16
ขนาดใหญ่พิเศษ (ตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)	24	7.25
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 331 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 89.73 รองลงมา คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.06 และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.21 ประสบการณ์การทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.14 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.77 มีประสบการณ์การทำงาน 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.75 และมีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.34 ขนาดสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง (ตั้งแต่ 120-719 คน) คิดเป็นร้อยละ 62.84 รองลงมา คือ สถานศึกษา ขนาดเล็ก (ตั้งแต่ 119 คนลงมา) คิดเป็นร้อยละ 21.75 สถานศึกษาขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 720-1,679 คน) คิดเป็น ร้อยละ 8.16 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (ตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 7.25 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. ด้านการคิดและตัดสินใจ	4.43	.35	มาก
2. ด้านการดำเนินการ	4.43	.37	มาก
3. ด้านการรับผลประโยชน์	4.41	.39	มาก
4. ด้านการประเมินผล	4.44	.37	มาก
เฉลี่ย	4.43	.33	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) และเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผล ($\bar{x} = 4.44$) ด้านการคิดและตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.43$) ด้านการดำเนินการ ($\bar{x} = 4.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{x} = 4.41$)

3. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{x}$	S	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.42	.36	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.41	.36	มาก
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.42	.36	มาก
4. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.27	.43	มาก
5. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.38	.38	มาก
6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.34	.36	มาก
7. ด้านการพัฒนาสื่อ และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.41	.38	มาก
เฉลี่ย	4.39	.33	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.42$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.41$) ด้านการพัฒนาสื่อ และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.41$) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.38$) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.34$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.27$)

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมรายด้าน

การบริหารงาน แบบมีส่วนร่วม	ประสิทธิภาพของงานวิชาการ							Y_{tot}
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_7	
X_1	0.63**	0.60**	0.56**	0.54**	0.53**	0.54**	0.53**	0.64**
X_2	0.59**	0.57**	0.53**	0.53**	0.54**	0.52**	0.48**	0.61**
X_3	0.55**	0.52**	0.49**	0.43**	0.51**	0.47**	0.44**	0.55**
X_4	0.63**	0.64**	0.59**	0.61**	0.62**	0.56**	0.55**	0.68**
X_{tot}	0.67**	0.65**	0.61**	0.59**	0.62**	0.58**	0.56**	0.69**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมรายด้าน มีความสัมพันธ์กันมากในทิศทางบวก ($r_{xy} = 0.69$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ แต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันมากในทิศทางบวก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.67$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{xy} = 0.65$) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.62$) และด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($r_{xy} = 0.61$) มีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางบวก จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ($r_{xy} = 0.59$) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($r_{xy} = 0.58$) และด้านการพัฒนาสื่อ และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($r_{xy} = 0.56$) สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 4 การประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 มีการส่งเสริมให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมใน การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการ ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินการ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์โดยผู้ร่วมดำเนินการ แต่ละฝ่ายได้มีโอกาสร่วมเสนอประเด็นที่ต้องการวัดผล พร้อมกำหนดค่าเป้าหมาย ที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการประเมินแล้ว นำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปรผลคะแนน ค้นหาข้อดี ข้อเสีย จุดเด่น จุดด้อย เป็นระยะ ๆ เพื่อร่วมกันคิด พัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และอาจใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปฏิบัติงานในครั้งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของปานดวงใจ แชนเกตุ (2559) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลงานวิชาการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพาทิสะห์ เดเบาะ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา แก้วมะ (2563) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. ประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 และ ด้านที่ 3 คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ได้สนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้มีการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมาใหม่เพื่อใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม และการเพิ่มเนื้อหาสาระของวิชาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานการศึกษา มีการวัดผลประเมินทุกช่วงชั้น มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีสารสนเทศในการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อตรวจสอบ การพัฒนาการเรียนการสอน ดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ มีผลการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ อาจจทอง (2557) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญพงศ์ คงทน (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัย

ของศิวพร ละครเพชร (2562) ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรรา แก้วมะ (2563) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ดำเนินการตามนโยบายของในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ซึ่งมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน โดยผู้บริหารใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ ในการวางแผนการทำงานมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น และ มีส่วนร่วมในการประเมินผลหลังจากงานนั้นบรรลุตามเป้าหมายและทำให้เกิดความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของงานวิชาการ ที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา ชัยสุภวัฒน์ (2559) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของปานดวงใจ แชนเกตุ (2559) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรรา แก้วมะ (2563) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Meegan (1986) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนคาทอลิก รัฐวิสคอนซิน ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนกับคุณภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนแตกต่างจากครูผู้สอน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในทางบวกสูงกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Miller (1989) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนชนบทในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาว่า การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการวางแผนพัฒนา หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ดังกล่าว ช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน เนื่องจากครูผู้สอนเกิดการยอมรับ เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ด้านการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารควรสนับสนุนให้บุคลากรภายในโรงเรียน รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จที่เกิดขึ้น โดยยกย่อง ชมเชย สร้างขวัญกำลังใจ เช่น มอบเกียรติบัตร รางวัล เป็นต้น ทั้งนี้บุคลากรภายในโรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงาน
2. ประสิทธิภาพของงานวิชาการ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย และส่งเสริมให้ครูได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย ทั้งนี้ครูควรจัดทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น และมีเผยแพร่ผลการวิจัยสู่สาธารณะ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับมาก พบว่า ด้านการประเมินผลสัมพันธกับประสิทธิภาพของงานวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดให้มีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ค้นหาจุดเด่น จุดด้อย เป็นระยะ ๆ เพื่อร่วมกันคิดพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้ประสิทธิภาพของงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของบุคลากร เพื่อพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. พัฒนารูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภาระงาน
3. การศึกษากลยุทธ์การนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ ดร.จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.สิริกัลยา สุขขี กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา แนวทางในการศึกษาค้นคว้า รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ที่ให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ ลื่อนาม. วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา: โคราซ มาร์เก็ตติ้ง แอนด์ โปรดักชั่น, 2561.

การศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนัก. นักบริหารการศึกษามหานครระดับสูง รุ่นที่ 2. กรุงเทพฯ: ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร, 2550.

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาพ.ศ.2560-2564. ศรีสะเกษ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4, 2564.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. รายงานการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2550.

จิตรา แก้วมะ. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2563.

เจริญพงศ์ คงทน. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2558.

ชนิตา ชัยสุขวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2559.

ถวิลวดี บุรีกุล. การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า, 2552.

ปานดวงใจ แสนเกต. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2559.

พาติยะห์ เดเบาะ. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษายะลา เขต 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2562.

วิชาการ, กรม. การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา, 2543.

ศิวพร ละหารเพชร. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2562.

อนงค์ อาจจงทอง. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2557.

เอื้อมพร หลินเจริญ, สิริศักดิ์ อาจิวิชัย และภริภา จันทร์อินทร์. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้ คะแนนการทดสอบ O - NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่ำ. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2552.

Meegan, E. A. Participation in planning and quality of catholic elementally school in Milwaukee. Dissertation Abstracts International, 1986.

Miller, J. A. Required participation in curriculum planning and implementation of curriculum guides. Dissertation Abstracts International, 1989.